

meri vagoni v navedenih lastnostih, katerih je slovenskim razumniku tako nujno potrebna. Naj more narod le na ljudi s takimi lastnostmi staviti vse svoje upe in zahte. Odložite torej, redoljubni, tudi tem akademskim družinam svoje podpore, darujte pa to teščevo podporam družinam slovenskih visokoletnikov in pa „Prosveti“! Trino smo prepričani, da je na to naša in ista denarjem največ storjena za narod!

Kar se pa tiče onih opask, če bodo slovensko dijakstvo in „opinjonom“ morbiti „imperialni“ ter ose opazke glede neustrečnosti in preprijetosti, pa naj račun le slobode: Zelo čudno se mi zdi, da se še v današnjih dneh spušča je tako vprašanja tudi najodličnejši modje na Špod. Štajerskem. O pinstotnje imenovanih članka bi na podlagi navedenih njegovih besed lahko trdili, da se ni bral niti „Omladine“, niti brošure „In naroda za narodi“, niti kakšnega drugega dijaškega spisa in novejši doba, da se torej spet v tako neprimerne kritike o stvarah, o katerih si ni in lastne skake in po svojem trudu pridobil jasnega prepričanja, kakor kažejo vsa znamenja. In nadalje: Da bo torej „separatizem“ zasmeri vsak čut za celotnost? Zopet jasno znamenje, da g. člankar ni bral še omenjenih virov, kajti sicer bi vedel, da ima današnje slovensko dijakstvo ali vsaj glavni del istega drugače in boljše pojme o celotnosti, kakor pa jih najdemo danes v javnem in najzvojnijem življenju slovenske domovine. Zelo pomisljam se, kajti čitate gospoda in prepričajte se!

Naj toliko zaostanje v odgovor in v pojmanje! Hvaloslovo nam gospoda člankarja, da je pokazal, kakšno pojme imajo Slovenci in danes o svojem dijakstvu in kako ga poznajo! Ali sicer celo v najodličnejših krogih! Ali rus ni mogote, da bi tudi Slovenci svoje mladine sledili prav umetno? Mogoče je, kajti čisti so za to vsi predpogoji, vstvarila jih je mladina sama: stopila je pred vas a svoje vrste ali, a „Omladine“, a brošure „In naroda za narodi“ in s drugimi spisi, ki kažejo, kam tirni slovenska akademika mladina! S.

Nova doba na Hrvaškem

(Dolje.)

Splošno področje.

Dolovanje madžarov v področje notranje politike je bilo za narodovo življenje naravnost pogubno. — Štari račun je bil prava nagajata ustvarna sloboda. Oseba sloboda je bila lastna. V moderni dobi najdemo komaj primer, da bi se najprejizmiranja oseba sloboda krčila na tako brutalen in priti-salnost način, kakor se je to godilo pri nas. Prejgajanje in umirvanje okoliščine je bilo na danovnem redu. Spoštovanja so ni ali sloboda verois-povedanja, ali sloboda prepričanja. Nisi najprejizmiranja sloboda misli, kaj lebo govora, ni bila dovoljena; sloboda čitka pa so je na naravnost nevoljen način ubijala. Siloma prekršitvi bilni prug, je bilo na danovnem redu; brez-odirno postopanje pri bilnih prei-harh in obhajanje redarjev pa je bilo naravnost nevoljen in nevoljen. Pismeno tajnost, to slovo zras v ustavi, so krčili s naravnost tiranskim činomom. Znano je Klenove postopanje v tej stvari l. 1903, tudi katerim se je sgra-fala cela Evropa. Vseko sumljivo pismo so odprli, vsake kalikar toliko sumljivo brojevke ustavili — tako da si ne obo ne drugo nikdar sagledalo zakonika. Pri poslednjih volitvah je Kleno v tej stvari dostojno sledil njegov pigmej Charvak.

Razumljivo je, kakaj so se madžar-ski slobodnemislili misli in njihovih izražanja tako bili. Največji sovražniki vsake tiranije so ravno slobodno izražanje javnega mnenja in njegov kontrola nad oblastnimi organi. To pa je nazivalo madžarstvo „pustarke zahtev naroda“ in bomo le in polnito joče. Da lahko svoj tiranski režim tem krutaje izvaja, vsejo je madžarstvo vedno v pomoč kakor absolutistične poteste, s katerimi nas je „blagodarna“ Avstrija že za časa absolutizma obda-rila. Tadi boginja pravice so spregli v svoj jarem. Slobodo sodnikov so omejevali in jim narotili, naj krišjo svoje poštenje in prepričanje. Sodnik mora biti najbolj nepristranska in objektivna oseba, varuh pravice pred tirani, a madžarom so naredili in njega slepo orodje.

Krona vsakega madžarskega na-silja pa je bilo postopanje pri volitvah. Tudi v drugih modernih državah ne gode pri volitvah nasilja, a naši madžarom so v tem prehiteli vsako mero, andkrili vsako tiranstvo. Težavno bi bilo naštet vsa nasilja, ki so jih po-čeli za časa volitev. Naravnost sloveč-sko postopanje v volilnih listah, si-piranjje vladi neugodnih narodnih za-stopnikov, kršenje slobode v najvišji meri in postopanje s narodom kakor s sužnjem — to so komaj malenkosti in agodrine madžarskega nasilja. Voli-ter je akt ustave, a naše semlja je bila za časa volitev kakor da je v ob-sestem stanju. Ti tirani so niso sgra-fali niti nad tem, da so privalili na-rodovo kri. A kaj je ta narod za-hleval? Ustavost, slobodo, pravico. Ta kri vpije za svobodo!

Ravno tak kakor volitve je bil tudi zbor. Zbor je v današnjih usta-rnih državah „ram ustave in narodnih pravic, on ima izpolnjevati narodne potrebe in šolje in skrbeti za to, da se prekršitvi uprta maj ustave. A kaj je bil naš zbor? Bil je sbrališče najprijetih in za vse pripravjenih ljudi, ljudi, ki so se prodajali in ki so bili nesilni proti njej. Bilni so ljudje, ki so bili igrači v rokah bana in poleg njega vsi osti, katerim se nuga sloboda hrvaškega naroda. Bekli smo, da je zbor brez ustave, a naš zbor je imel vsake ustave. Drugje kaj zbor s čistem čim v svojem ustavnem duhu, a naš zbor je imel tudi to ustavno svobodino, ki smo jih prvi imeli. Lax Špovec je odgovorila povote na delitke, a ne predlag dr. Ši-leviča so odgovorili povote tudi za pre-stupka, ki jih je naredil tiak. Potem so se spravili tudi nad neodobitljivost hrvaškega poslance in ga hoteli penišati za naravnega vladnega uradnika.

Uprave šupanji in obča je Kleno tako uravdal, da je lahko prepričal vsako nepriznato reakcije od spodaj, a samozapravo mest in volilni red mestnih zastopnikov je tako uredil, da je lahko prepričal vsak svobodno-maj pokret madžarstva. Tako je na-rodil upravo semlje popolnoma pokorno svoj tiranski sarari.

Da se je madžarovski sistem tako dolgo držal in lahko počinjal taka na-silja, tega je mnogo krivo nalo urad-ništvo. Od sušenjskega straha pred tiranom in viles skrbti za kruh so je tresel vsak hrvaški uradnik in se bal slobodno misliti, kaj se le govoriti. A ti uradniki, ki se bili podlaga vlade, so med tirnimi zidovi izrekli o njej volitvah svoje nogočasto sedbo. A ven-dar je ta sušenjski material bil pri-praven na vsak migljaj od vlade ji slediti in skrbeti za njeno nadalnje življenje.

Kakor je bilo uradništvo pokorno svojim gospodarjem, tako je bilo na-silno in brezobzirno proti našemu si-rovinskemu ljudstvu. Uradnik mora vedeti,

da je on zastopnik naroda. A naši uradniki so ravnali s narodom, kakor turiki taja s siromalimi kristjani. Ni čudo torej, da je naš edini videl v svojem uradništvu le svojega satirala, svojega nasilnika, svojega nasprilajetja. In ravno uradništvo pedlega režima je največ zakrivilo, da se je v našem narodu skorenčila neznanost proti vsakemu, ki nosi gospodsko oznako, naj si bo še narodov prijatelj ali ne.

Dične perjanke na madžarskem kloaka so bili okrajni predstojniki. Oni so se vedno odlikovali v tem, da so izpolnjevali voljo svojih gro-movnikov s slobodno razvodenostjo, a njim so bili v vsem enaki vsi pride-ljenci najvišje časti v naši zemlji, ki so bili v naši javnosti še prevečkrat odlikovani, da jih se bi vsako dete poznalo in preziralo.

Zalostno in sramotno ulogo igrajo v naši novi agodovini naši velikaši. Ker so ti ljudje večinoma gnotno brez skrbti in samostalni, torej neod-voljni, mogli bi od njih zahtevati, da stoji v težkih narodovih časih glede kontrole uprave s narodom, kakor so to vedno s ponosom kazali mačarski velikaši. Naši velikaši pa so goroti podporniki vsakega tiranskega sistema in se odlikujejo tudi s širjenjem tajni-stine. Naravnostno ustanavljajo na Hrvaškem mačarske in nemške šole, in imajo na svojih posestvih mačarsko oosoje, brez osira na narodnost semlje, v kateri žive in si zasidlo svoje pre-motenje.

Hrvaški velikaši so se s svojim do-lorvanjem pokazali velike izdajice naroda, odtrgali so se od njega in zato ima hrvaški narod pravico, da jih izkleeji in svoje sredine. Hrvaški narod nima narodnih velikašev!

In tako je madžarstvo naridec popolnoma umirilo „napokerno“ Hrvaško v velike vojeje naših nasprot-nikov.

(Dolje prehodajti.)

Wirtschaftsverband-Märburg.

Vommer sarabitačja draginja živil in drugih potrebščin je zapletla tudi uradnika po vseh voljih mestih ali ustanovitvi gospodarske zveze s last-nimi zalagateljmi, ki dajo odem pri-meren popost. In teh zvez so se izci-mila po nekod kosmerna družita.

Takina gospodarska zveza so je ustanovila mineti četrtik tudi v Ma-riboru. Nas bi ta zveza prav nič ne skrbela, ko bi se ne satekalo k njej precejšnje število slovenskih uradnikov. V interesu vsakega uradnika, tudi slo-venkega, je vsakakor, če pristopi zvezi, — toda poznabili se sme, da je v prvi vrsti Slovenec. Socijalni moment je danes poroč, za človeštvo je dosegel že mnogo dobrega, zato so se ga oprijeli konecno tudi sicer konservativni urad-niki — vendar pomislimo, kom so za-bredli slovenski delavci s mednarodnim socijalnim demokratičnim (to čitamo v Mariboru kaj dobro), pogojemo kam plove slovenstvo pod praprom krščan-skega socijalizma, ki smo manjka trdne narodne podlage! Veljži, močnejši in silovitejši narodi so dobili v teh soci-jalnih bojih vaje v roke, zapovedovali so, na nas se niso ozirli, ker smo bili premaloštevilni, izrabljali so nas go-spodarske. In tako smo vsikdar pod-legli. Mednarodnost in gospodarskem oziru so razumevali tako, da so močni gospodarski slabotni pa blazevali. Narod so nam vkovali v okove in ve-rigo, da se ni mogli razvijati samo-stojno. Nekako blazpčenje napras-tujnega elementa nam je ostalo, le do danes se ga nismo mogli otresti. Naj-boljši dokaz temu je naš število Slo-vencev v „Wirtschaftsverbände“. Zakaj

bi si mariborski Slovenci ne „uvolali kaj silnega, če ne še enakega? Zakaj bi se ne pr. ne združili k skupnemu nakupovanju premoaga, ki tvori tudi v nemški vsaki glavni prometni predmet? Učje morajo kupovati (razum premoaga, ki ga naroduje zveza direktno pri pre-mogovnih družbah), le pri trgovcih, s katerimi je sklenila zveza pogodba, na podlagi katerih mora popustiti trgovce udom pri nakupu gotove odlochte. In ti trgovci so od prvga do zadnjega Nemci, da nekateri še celo hajkati prve vrste in k tem naj bi hajkali, tem naj bi nosil Slovenec svoj nasiljak? Slovenskih trgovcev v Mariboru menda res nimamo mnogo. Če pa izgube svoje glavne odjemalce, kako naj se žive, kako naj se drugje pokazati očite svoje narodnost? Dejstvo je, da pri tej zvezi ni nobenega slovenskega do-bavitelja, zahteva jasno dovolji, naj ji ne pristopi nobeden zaveden Slovenec. Dovolji dolgo smo se blazpčevali, nosili jim denar na kupe! Čas je, da se ne bimo sramotnega itona! Slovenskih uradnikov (državnih in zasebnih) je v Mariboru gotovo do 150, pa ti bi ne smeli sami silne zveze? Ustanovitve slovenske gospodarske zveze je jedino, kar nas more varovati pred najnevarnejšo pastjo. Naj se tičimo tudi dovolji glo-boko v osnutkom jarmu, varujemo se nove vesti, ki nas hoče le še bolj pri-peti k vseslovenskim težnjam!

Svetovno-politični pregled.

Splošno dožetje.

V seji dne 22. je bila končana debata o zakonu o ureditvi uradniških in profesorjskih plač. Sprejet je bil ne-spremenjen predlog odskov. Kramarov manjšinski predlog, naj bi se izrednim vsesilničnim profesorjem določila plača VII. čin. razreda ter da bi se jim vplela leta, katere so sledili kot asistenti, suplenti ali plačani docenti na kaki visoki šoli v slovensko dobo je bil od-klonjen. Načelni minister Marchet je dejal, da imajo izredni profesorji na visokih šolah po novem zakonu istih dohodke VII. čin. razreda in da je vlada tudi za to poskrbela, da zboljajo gnotni položaji docentov. Na to je bil zakon v uredbi profesorjskih plač sprejet v drugem in tretjem branju. Na danovi red je prišla kongresa. Za sviranje do-brovnih plač bo treba 4.800.000 K. Proti so govorili v imenu socijalnih demokratov Schameier, Vommer, Tschan in kot glavni govornik češki narodni socijalec Čoc. Vali ti govorilci so poudarjali, da so danokniki sicer slabo plačani, da je pa cerkov dovolj bogata, da jim in svojega lahko zbolja. Čoc naraja, da so katoliške cerkve v Avstriji izkazale leta 1900 813 milijonov davka podvignega premoženja. Po-slanec Perić je predlagal naj se vrže plača tudi redovnikom, kateri opravljajo pastirsko službo. To je izrazilo veliko razburjenje v nemških strankah, seja je morala biti pretrgana. Med odmerom je prišlo do sporazumenja med strankami zaradi tega predloga in zakon je bil sprejet v drugem in tretjem čitanju. Na danovi red pride sedaj vsa kompleksa vojnih predlogov in sicer: zaken o rekrutni, vojni krediti, in araditov po-kojniz vojaških udov in sirot.

Seje bodo do konca zasedanja po dneva in tudi sveder. Zadržja seja boče, če se zbornica svoje nalogo izvrši ali ne prihodnji ponedeljek.

Poslanec Hofmann, Wellenhofer, Knap-pinner in Wastian so izročili finanč-nemu ministru vlogo društva Majarskih davčnih uradnikov, kateri zahtevajo naj se status ali osebo davčnih urad-nikov na Štajerskem uredi tako, kakor v drugih kronovinah.

Ovci za poveljevanje obrti je sklenil povzeti vlogo naj zvrta državi pripremi za poveljevanje obrti na en milijon kron za leto.

Urci je poslanec Kopp. Pokojnik je bil pristal nemške liberalne stranke, odločil se je danajake revolucije 1848. l. ter je bil od 1873 l. član poslanske zbornice. Dočakal je starost 60 l.

Skandal ogrskega justičnega ministra postaja od dne do dne večji. Pokojnik se je, da preklic, o katerem smo v pondeljki poročali bilivsem poslanecem fepans izmamili, da bi se na ta način oprl. Pa to ni pomagalo, nove obtožbe najhujše vrste se valjajo dan na dan na njegovo glavo — in ni ga paragrafa v kazenskem zakoniku proti kateremu bi se ta vzorni pravosodni minister ne bil pregrešil. Grof Andriasy se odločno brani ostati a Polonijem v istem ministru. Govori se celo o krizi Wekerlovskega kabineta, ker Polseyi ne mara podati demisije, čeprav ve da na ni in mu ne bodo moret zmiti s sebe vseh madežev, a katerimi so ga pokrile vse obtožbe in vsa očitana objavljenja proti njemu.

V hrvaškem saboru je interpelliral posl. Zlatoka zaradi menedža podvalarenih šol na Hrvaškem ter povzel vlogo naj to šole zapre. Odjeli načelnik Rojc pravi, da je na Hrvaškem 44 madžarskih, 35 nemških, 3 slovaških in 2 rusinskih šol, da pa vlada nima zakonite opore, da bi mogla te šole na Hrvaškem zapreti. Vlada skrbi za to, da se na vseh šolah postaje hrvaščina vsaj kot predmet obiljaja pa, da bude s novim šolskim zakonom katerega vlada sedaj izdeluje tudi ti nedostaki odstranjeni.

Varnost države.

Kunja. Delavci v Petrogradu so že izvršili svoje volilne moče na bodoče volitve. Izvoljeni je 38 socialističnih demokratov, 4 kadeti, 23 volilnih moč, ki niso pristopili le k nobeni politični stranki in 22 pristavov raznih strank levice. Državni proračun za 1907 izkazuje 82 milijonov prebitka. V ilustraciji tega „prebitka“ prinese „Rus“ te sbe številke: Državna renta je imela 30. decembra 1904 kurs 99%, 30. decembra 1906 kurs 80%, 30. decembra 1906 kurs 73%. Zadržje rasko državno posojilo je bilo sklenjeno: za 100 rubljev 83 na 5%. V sedanjem času ni izposodila zanjaka država Siam v Evropi 30 milijonov rubljev po kursu 95 (za 100) in na 4 1/2%. Te številke govore jasno in prično, kaj lep red je napravila Stolipinova vlada na Ruskem.

Srbija. Srbska vlada je odgovorila avstroogrski vladi na nje zadnje vlogo o ureditvi trgovinskih odnosov med obema državama. Srbska vlada v svojem odgovoru pravi, da svoje prejšnje obljube, dati avstroogrski industriji na 26 milijonov državnih narodni, se smatra ved kot obvezno in da bodo vse potrebe pokrila potom mednarodne bankarstva. V avstroogrskih vladnih krogih pravi, da bodo to poved, da se pogajanja poplačane pretrgajo. Aehrenthal je za daleč ter bodo našlo: divje et impera izvesti na Balkanu sprevetake nogo njegov prednik. — Z Bolgarstva in Rumunsko bodo pogajanja o trgovinskih pogodbah s Avstro-Ogrsko kmalu gotova ter sta obe ti državi že poplačane pod Aehrenthalovim vplivom.

Nemčija. Danes se bje po celi Wladiji najdržiteljji volilni boj, kar jih je kdaj videla ta država. Naše cesarjevi strank na zmago se zelo pije. Socialna demokracija računa na to, da pridobi do 30 sedetov in vse berlinske mandate.

Dopisi.

Gotovelja. (Pisane predavanje v Zalcu dne 13. prosinca in Gotovelji.) Rumeničeljani „Slov. Gospodar“ navaja samizljivo po vrsti več needov, katol. delavskega polit. društva v Zalcu, kateri so pri zadnjem ponemem zborovanju o kmetijstvu, prosili predsednika, naj jim da besedo, katere jim pa kot nemdom ni hotel dati. (Omenja tudi, da je bilo več kmetov iz Gotovelj ter imenjuje gotoveljskega Cesarja, kateri je baje tudi hotel imeti besedo in je valed tega, ker je ni dobil, demonstiral. Da je poročevaler „Slov. Gospodarja“ videl toliko vrlih gotoveljskih kmetov, kateri so govorj g. dr. Korosica odobraval, kakor tudi gotoveljskega Cesarja, ki je vpil po Hodiškovi dvorani, to nam pač priča, da je gospod poročevaler bil zmešan, ne pa g. Potrček, kot našeljni hmeljarskega društva, kateri je samo resnične podatke o prideloivanju Savinskega hmelja povedal, o katerih se pa g. poslanec domaj ni potrditi potisti.

Rumenica je, in se lahko vsak čas s pričami dokade, da iz Gotovelj ni bilo na tem shodu nič kmetov, ampak samo par gotoveljskih fantov, kmet Cesar se je pa tega popoldne mudil v poddrugo are oddaljenem Zalcu in se ni mogli zadosti načediti, da kaj takega o njem „Slov. Gospodar“ poroča. Iz tega se vidi, koliko rumenice je na Gospodarjevih poročilih, doim so dragi listi čisto nepristransko poročali, kako se naši gospodje poslanci zanimajo za najvnejši del našega kmetijstva. Če se g. poslanec kar h krati zmoti za 13 tisoč tistot. kmetja, in če se raznim gospodom ni dala prilika povedati, kaj je potreba za poradjo našega hmeljstva in jih še potem „Slov. Gospodar“ s raznimi priimki pita in se jim posmehuje, potem naj se ne čudi, da se le celo med njih verjimi orčicami začena zaspajanje najsti.

Tudi nas kmeto bo treba potolsti, časi, ko se nam je le komandiralo pa polguma potekajo. Vsek na svojem mestu, pa bo vse dobro in prav!

Stolipinograd. Dne 19. prosinca t. l. je privredila narodna čitalnica plesno veselico, ki je kramo zapela. Društvene sobane v „Narodnem domu“ so bile prav okrasno opremljene. Zaseden je bil zadnji prostor in med gosti smo opazili tudi presenčje številu narodnjakov in narodnih dam in oddaljenih krajev kakor Škotsanja, Št. Lovrenca, Št. Ilya itd. Švirala je loštenjaka narodna godba, ki je kakor vselej žela popolno priznanje. Mlada družba je bila pri plesu neustradljiva in se je izvajalo tokrat tudi več holorajev. Med politiki je nastopil vrli šmarški peraki škor. Mnogo smeha in dvoripov je povzročila tudi kaljiva polka pri kateri je ena domačih gospodičen prevzela vlogo plesnonke in je bila temn primerne uniformirana. Uverjeni smo, da bodo prireditelji ostala vsem udeležencem v prijetnem spominu.

Hvala za lep uspeh veselice gre pred vsem našim narodnim damam, posebno guspen Ranove, Vantar in Ferjen, ki so se pri opremljenju prostorov in pri prireditvi sploh spet pokazale jako postrvalne za narodno stvar. Čitalnica je za spet dobila veselje do delovanja in kakor silimo smere priča-kovati letos še več lepš prireditel, med temi tudi veliko veselico na prostem.

Z dolžne. Za Svečnice dobimo vest, da je cesar vol reformo sankcioniral. Državnosoborne volitve bodo masejo majnika. Kmetje! Zopet nam bodo na volitve stopili, razni agitatorji nas bodo nagovarjali naj tega ali onega kandidata volimo. Sklenjen imamo dragi kmetje doiti, izpoznamo lahko, kder nam dobro boče, ob časa volitev

bodo naši nasprotniki se stekli in nas v svoj tabor vabili. Edino dobro je, da se bodo smeli na dan volitve več jestrin in pijac poznavati.

Kmetje! bodimo silni, volimo onega kandidata, katerega poznamo, ali pa tistega, ki nam ga bodo za teitnje kmetkega stana vnetirodobjabi mošje priporočali. Sedem slov. mandatov nam je zagisuranih, po pravici bi morali med temi 3 slovaški kmetje biti, in sicer taki, ki so v istini kmetje, ki s kmetom čitijo in živijo. Vsek ponudnik pravi „jaz vem, kje kmeta čerelji žali“, kmet nam verjame potem pa kot poslanec se za kmeta bore malo briga. Za povikanje plač onim uradnikom, profesorjem, duhovnikom itd. katerim so že itak pred kratkem bile plače pvišane glasujejo, a za postavne, da bi tudi kmet olajšave imel, bodisi pri zavarovanju za starost in onemoglost kmetkih drešin, blaspjev in dekel, za zavarovanje domače živine, kar bi kmeti v istini koristilo — se premalo, ali nič ne brigajo.

Bodimo torej pri izbiri kandidatov pozorni, zahtevamo, da se kot kandidacije tudi kmetje vzmajejo in ne pustimo se preveč komandirati. Kjer bodo volilni shodi, zahtevajte kmetje vstopnic — pridite na shod in v živih besedah zahtevajte, naj bodo kmetje naši poslanci. Tu se ne bodo šlo za samoro domačnem župniku ali okr. sodniku, ker od volitve je odvisen blagor kmeta, torej pogum!

Slovenske novice.

Štajerske.

— Občni zbor „Celjskega Nebola“ se vrli v soboto, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer. Opozarjamo še enkrat vse brate „Sokole“, da se samseljno sdelede tega važnega zborovanja.

— „Bela reduta“. Vabila so se že razposlala, ter prosimo tiste, ki še niso vabljeni in bi se radi udeležili redute, da nam oprostijo in naznanijo svoj naslov, ker pri tolikem številu naslovov je pač lahko mogote koga prenesti.

Celjski samci so sklenili pokloniti najlepši in najorginelnostni maski v spomin na „Belo reduto“ kramo darilo. Vsek udeleženec dobi pri blagajni listek s katerim ima pravico glasovanja. — Največ glasov zmagal!

Da ugodiimo mnogim vpraskanem, nasvetujemo sdelede skupine in maske: Mornarje, Poljake, bele cigane, bele sokole, bele dimnikarje, bele rudo-kope, bele španjolce, Bednince, Hrvatje, kuharje, Rimljane. Grke ter razne cvetlice.

Gosp. Juro Detiček je izjavil, da je pripravljen vsakemu, ki se oglasi pri njem, doposlati dilko kakorotnega koli kostuma in dati potrebna navodila.

— Kako zname mi! Kakor silimo, se izdelajo slovenski narodni znak pri nemški tvrtki v Gabloncu na Orlkem. Priobčajejo danes to brem vso kritike, ker spregovorimo v kratkem nekaj več o tej in le mnogih dragih „malenkostih“, ki so značilne za našo podjetnost!

— Za belnega visokoleto so darovali: Neimenovana v Krtkem 4 K, g. Vinko Žener nabral v Krtkem 18 K 80 vin, pri Sr. Petru v Savinski dol. se je nabralo 15 K 30 vin, in sicer so darovali: ga. Ana Pirc 5 K, gđ. Fani Tajnik 1 K, g. Franc Walland 60 vin, Neimenovana 40 vin, Neimenovana 30 vin, gđ. Fani Prišlan 1 K, g. Tardar 1 K, g. Anton Crenki 2 K, ga. Ana Žganak 1 K, g. Rancigaj 2 K, ga. Ana Štribar 1 K. Vsem blagim darovalcem v imenu shodnega tolnika najpripronejšja hvala.

— Ksenum mesa v Celju od 14. do 20. januarja 1907. Zaklanih je bilo v mestni klavarni 31 volov, 7 krav, 5 telic, 44 telet in 53 ovac. Od mesa je je kupilo 548 kr. mesa.

— V poljanah. Gospod opat Ogradi nam pošilja nastopno pojavnilo o prodaji ponestra na Babnem, katere ta priobčajejo:

1. Ni res, da bi bil prodal „veleposlovstvo“ na Babnem.
2. Ni res, da bi s to premamo posveti pridobili Nemci v skupini veleposlovstnikov zopet en glas.
3. Torej tudi ni res, da bi bil s to prodajo prišel narodni stvari kaj adarec.

Z veleposlovanjem
Fr. Ogradi, opat.
V Celju, dne 22. jan. 1907.

— „Valkischer Kaserbord“ se zove najnovejša šelja glasila takojlnih Nemcev in rusogator. „Valkar“ si šeli „narodne zvene odjemalcev“, ki bi kapovala le pri Nemcih in vobče upotepala pravilo: „Nemec k Nemcu!“ Imenovani list tudi grozi, da bodo imeli celjski nemski krčmarji in kramarji kmalu nabite tablice: „Tukaj je dovoljen vstop le Nemcem!“ Hvala Bogu!

— Iz škočje vasi pri Celju. Kakor silimo dobi novostanovljena naša podarna bramba skoro svojo brigalnicu. Z vsenjem pospravljamo to, da so se zavzeli naši ljudje za to potrebno ustanovitev. Silimo pa, da mihi pristopiti novostanovljeno gasilno društvo k nemski zvezi potarnih bramb in se k domači slovaški zvezi, ki ima svoj sedež v Zalcu. — Koliko je na tem rumenica, se vemo, to pa midimo, da je pač namen in naloga gasilnega društva nekaj drugega, ko pa to, da dela ljudstva nasprotne politiko, da dela proti težajam slovenaškega ljudstva občine Škofja vas. — Kadar bo stvar gotova, poročamo natatčno in obširno, da izro javnost, kaka je naša potarna bramba, in kdo je hotel imeti tako!

— Zaplemba. V zadnji številki „Nor. Št. Štajerca“ so zapisali dopis o ptanjih sredstvih.

— Mraz. Ne le pri nas, tudi drugod imajo silen mraz. Z Dunaja poročajo, da je morala rotilna družba v 36 slečajih pomagati osebam, ki so na cesti na pol zmrznile. — V Loru je morala tamoljna rotilna družba pomagati v 171. slečajih tudi mrazu; nekaterim ljudem je na cesti zmrznil nos ali ušesa. Po lelah so imeli otroci od mraza vse premrele noga. Nek infanteric je zmrznil na strati pred vojakim sklonidčem.

— Hrvati iz bodoče slovenaške kmetijske šola na Štajerskem. Kakor poročajo z Dunaja, so se podali hrvaški poslanci k poljedelarskemu ministru s prošajo, da bi smeli delati tudi Hrvati na bodoči slov. kmetijski šoli v Št. Jurju veljavne skrajnje.

— Sarinjske učiteljske društvo je darovalo iz svoje društvene blagajne znesek 20 K v pokritje strokov za prireditel splošnega učiteljskega shoda dne 2. svečana t. l. v Gradcu, koji shod naj bi bil krovna s najboljšimi uspehi v prid štajerskega učiteljstva.

— Konjliško učiteljske društvo je pri zborovanju dne 3. t. m. sklenilo postaviti nagrobni spomenik nekdanjemu zaslužnemu udeležitelju čadramskega, Bogomiru Mahenčaku in učitelju Ferdinanda Velikemu. Prvi, ki je slaboval dolgi 36 let v Čadramu in odgajil vso sedanje odraslo generacijo obrednega čadramskega šolskega okoliša, nima vobče nobenega spomenika, na gomili učitelja Velkega pa stoji napot stroknel lesen križ s zarjavlim pločnatim listom, ki nosi ime pokojnikov.

Kako odlični sošiki je bil pokojni Malenček, pričenoje sledeče vrstice iz glavnega poročila o delovanju „Kornjskega učiteljskega društva“ za leto 1898/99, ki slovejo:

„Dne 5. marca (leta 1899. namreč) je preminel dragi nam tovariš Bogomir Malenček, nadučitelj četrstajski. Bil je učitelj skoro in skoli, uredi prava tovariša in zvest od našega društva od časa, ko se je le-to ustanovilo, pa do svoje smrti. Nekaj dni pred svojo smrtjo je bil še dekoriran s srebrnim zvezjem in krilom s krone in s častno zvezjico za 40 letno zvesto službovanje. Misli smo to redko odlikovanje praznovati s njim na slovesen način; veselili se je tega učiteljskega praznika še daj časa poprej odlikovanec sam, veselili smo se ga tudi mi; a samani. Prišli smo pač v prijatni Čadran, a ne k veselici, ampak zbrali smo se okoli kroga blagega nam tovariša, da ga sprejemo k večernemu počitku.“

Ako vidimo gonilo mogoče, o katerem piše kronika tako in ki je izročal celo svojo življenje v blago mladine, brez najkromnejšega spomenika med blestimi spomeniki zaslužnih, mora se niti pač kritični smisel.

Radi tega se obrača podpisani v imenu „Kornjskega učiteljskega društva“, ki na je poverilo nabiranje dokazov na skupni spomenik omenjenima tovaršima, s vidojno prošnjo do tovaršev, prijateljev in znancev pokojnih kolegov ter do prijateljev šole in učiteljskega sploha, da bi pomagali pomagati s prostovoljnimi prispevki uresničiti označen društveni sklep.

Vai, tudi najmanjši darovi se bodo objavili v „Učiteljskem tovarišu“, „Domovini“ in „Narodnem listu“.

Tovariši! S tem, da postavimo pokojnima tovaršima dostojni spomenik, čislamo svoj stan in sami sebe! V Čadranu, p. Oplotnica, dne 15. januarja 1907.

Anton Brumen,
nadučitelj.

— Vos a predvsem je pogorel preteklo nedeljo na postaji v St. Jurju ob Jač. Nek. tole. čuvaj je opazil, da se iz voza kadi; vos so takoj odpeli in ga odprli; seželo je takoj burno goriti in tudi požarna bramba, ki je takoj prihitela, ni mogla več nitišar rešiti.

— Šhod v Hranstniku. V nedeljo dne 20. t. m. so se vršili zopet delavski šhod v Hranstniku. Referiral je dr. Gosak o zavarovanju delavcev proti nezgodam, v obilnem posnem predavanju in o namenu nemfurelike, ki namerava ustanoviti v Hranstniku šiflerinsko kolo. Poslušalci — sami delavci — so ogorčeno protestirali proti tej sanki nastavljeni slovenski deci. — Govornik razpravlja naposled o konsumnih zadevah. Tzardarova poročila prinesemo na drugem mestu. Za dr. Gosak-om razpravlja g. Čobal, ki je imel slučajno opravke pri hrastniškem konz. družbi ter se udeležil tudi shoda, o nekaterih pomankljivostih postavbe proti nezgodam. Potem izkaza svoje soglasje s predgovornikom ter pordarja potrebo narodostnega momenta pri vseh shodi — predvsem tudi pri delavskih, socialnih demokratih. Razpravljal je nadalje o bedi delavstva, potrebi organizacije itd. Dr. Gosak na to pojmi stvarno, da bo narodna stranka organizirala vse slov. delavstvo na Stajerkem. Ta misel se je od navzočih burno pozdravila; hrastniško delavstvo je zelo zavredno in za ponk izjemno vzprijetljivo.

— Nuro šole so otvorili dne 16. t. m. v Globokem pri Brežicah.

— Konjansko učiteljsko društvo je imlo dne 20. novembra t. l. v Kuzjem svoj občni zbor. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu prav poljna. Po predsednikovem pozdravu

sta se prečitala in odobrila zapisnika zadnjih dveh zborovanj in sicer oni o zborovanju s dne 8. julija in pa oni o slavnostnem zborovanju. Iz lešnega poročila je posneti, da je šlo društvo leta 1906. 28 rednih udov. Podpornih udov je bilo 5, častna pa dva. Zborovanja so bila tri. Dne 18. novembra 1906 je društvo prav srečno praznovalo 25 letnico obstanka. Ko se blagajnik poda svoje pč. učilo, predava g. nadučitelj Hohnje prav zanimivo o koncentraciji ponka.

Glede učiteljskega shoda v Gradcu izjavi več učiteljev, da se ga zanesljivo udeležijo. Pri točki: „Volitev novega odbora“ se pr. acclamationem zopet izvli stari odbor. Prihoda je zborovanje bo začetnik maja t. l.

— Za Ptajcem — Rogatec. Za „Slov.“ razdirajo „Südost. St.“ vest, da manjkajo v rogski okrajni hranilnici večje vsote. Ako je to resnično — kdo jih je defraudiral? Ali pa hočejo gospodje pri hranilnici celo stvar pokopati, ker se gre za takega somišljenika? V imenu vseh onih, kateri so zalotili svoj denar v hranilnici, in to so najprej Slovenci, hočemo imeti jasen odgovor!

— Ptajski „Stajerci“ in njegova zaviljanja. Občadovati mora človek trdno vero tega lista v nemnost svojih bralcev. Ta list n. pr. mirne duše celo lahko laže, da ptajski „šparka“ pri Kaiserjevem polonu ni čisto nič agubila, on lahko laže, da je n. pr. Glas dober Slovenec in Ormig kmetski prijatelj. Sedaj pa farba naše ljudi, da bodo morali kmetje vsike darke plačevati, ako zahtevajo slovenske občine in sploh vsak Slovenec — slovensko uradovanje, ako nadomesti v uradih na Spodnjem Stajerkem nemško ter nemškotarsko uradništvo, ki je v našem kraju tuje, naše uradništvo, ki je našega roda in takaj domače.

— Ormeški vinški sejem utegne prav dobro uspeti. Prodajalci se pridno oglašajo, in tudi kupcev ho dobi, kar se da in velikega zanimanja za prvi vinški sejem v Ormožu sklepajo. Torej v Ormož 31. januarja!

— Sv. Lenart v Slov. gorinah. Tukajšnja čitalnica je imela dne 14. t. m. svoj redni občni zbor in si je izvolila v odbor sledeče gospode:

Predsednik dr. Fran. Tiplič, tajnik Josip Zemljik, blagajnik dr. Milan Gorisek, knjižničar Ivan Urek; J. Alt, Jakob Kopic in Franjo Breznik odborniki.

Vse glasovanje je bilo precej živahno. Stavili so se razni dobri nasveti, kako delati in postopati ima društvo v bodoče, da bodo storilo svoje dolžnost kot tako vestransko.

Povdarjalo se je, da se čitalnica doedaj ni mogla tako razvijati, tako delati, kakor bi bilo želeli; to pa radi tega ne, ker ni imela doedaj pripravnih prostorov, kjer bi se prirejale veselice, poslušaji govori, shodi itd. Ta zapreka je še sedaj odstranjena.

Tukajšnja posojilnica je kupila Poličerovo hišo, isto dala popraviti in razširiti, prisidala je lepo, prostorno dvorano, s jedno besedo rečeno, imamo sedaj „Narodni dom“ v pravem pomenu besede.

Da boče šentlensarka čitalnica v bodoče delati s vso vmeno nam kaže že dejstvo, da je v preteklem letu pridno b. birala denar, v prvi vrsti med šentlensarkimi narodnjaki, za nabavo dobrih in poučnih knjig in hoče na ta način otvoriti „Javno ljudsko knjižnico“.

V ta namen je sklenila prirediti na dan 3. svečana 1907 veselico v nekoliko večjem obsegu.

Šentlenski Slovenci pa se nadejamo, da boče na dan 3. svečana

naše ljudstvo prihitelo v najo sredino od blizu in daleč. Prihite v velikem številu in pokazite s tem, da ste zavodni, da hočete dobro narodno stvar podpirati.

Odsilob bodi edino naše sbrališče v prostorih našega „Narodnega doma“.

„Čitalnici pri Sv. Lenartu“ pa želimo, da bi s tem svojim nesebičnim delom imela mnogo uspeha, da bi s ustanovitvijo „Ljudske knjižnice“ dovedla naše kmetsko ljudstvo do one višine, kakor to zasluži.

— Deželni šolski svet je dovolil v svoji seji dne 17. t. m. razširjenje dvorazredne ljudske šole v Lohnu pri Sv. Lovrencu ob kor. žel. v trirazredno. Učiteljem in šolskim vodjem je imenoval na ljudski šoli v Gladiati Martina Brnčiča. Učiteljem ročnih del na ljudski šoli pri Sv. Trojici v Slov. gor. je imenoval upos. učitelja Stoj. gol. pri Sv. Antonu Ivanko Knašič.

— Mariborske novice. Magistrat je sklenil kupiti hišo gospe Modrinjak (rojstno hišo Tegethofove) v Gosposki ulici za 104.000 K. — V kratkem se vrši ustanovni občni zbor društva: „Katholischer Schulverein“ (Katholiško šolsko društvo) kot protitežja „svobodni šoli“. — Franciškanška cerkev je prejela od papeža naslov in pravice bazilike. To je torej prva bazilika v lavantinski škofiji. Franciškanje okrajuje in proslavlja veseli dogodek tudi na zunan. Sinoči so razobdeli med obema stolpoma do 5 metrov visok križ, sestavljen iz samih električnih žarnic.

— Slovenska čitalnica v Mariboru. V mali dvorani „Narodnega doma“ se je zbrala v soboto, dne 19. t. m. čitalna družba na prvi ples „Slovenske čitalnice“. Takoj v prvih treh nohtih se je razvila po vsej dvorani najlepša zabava. Dvorana je bila kaj lepo opravičena in niso je kvarile one mize, ki so ob drugih zabavnih večerih vedno motile peselce in oči. Odbor čitalnice naj ima zadovoljenje, da je dobro pogodil s novim redom, o katerem upamo, da ostane tudi za bodoče zabave. V čitalniških prostorih se je uredila gostilna in tu smo imeli kaj prijeten odmor. Na hodniku med dvorano in čitalniškimi prostori smo videli krasen nov zastor, ki je prekrival hodnik, da se ni videlo nanj iz stopnic. Posebno damam je bilo to pogoda. Občinstvo je bilo nenavadno dobre volje in ni tajilo v ničemer svoje izredne zadovoljnosti. Saj si nazadnje niso mogli odreči niti starejši resni gospode, da bi ne stopili med rajajočo mladino. Vtrajno smo ostali v dvorani do pozne ure in kako težka nam je bila nazadnje ločitev! Tudi mili ptajski gostje so odhajali neradi doma.

Upajmo, da bo imel tudi drugi ples „Čitalnice“ dne 2. svečana isti veselji značaj. Odbor čitalnice spet s veseljem postreže s vabilji znanjem gostom. Na svideenje!

— V Bravo je skočil dne 20. t. m. v Mariboru s dravskega mosta 37 let stari Jožef Ferl, višničar v Kamnici. Vendar so ga rešili.

— Orehova vas pri Mariboru. Dne 21. januarja t. l. smo v velikem spremstvu vernega ljudstva spremlili Magdaleno Pliek, mater našega župana, v 78. leta k večnemu počitku na Slivnici. Pri odptem grobu se je č. g. domaci župnik v gniljvih besedah poslovi od pokojne. Ranjka je bila od leta 1871. že vdručen v dovo. Vse križe in trzave pa je voljno in udano v bodjo voljo prenakalila. Velika dobrotnica je bila tudi ubogim. Od l. 1896, ko je umrla snaha Rosa roj. Lobnik, je gospodinja blaga mati svojemu sinu

Francu in odgojevala male vnuka, za kar so ji ti vedno hvale dolžni. Ne le otroci g. Franc Pliek, Marija, omočena Šunderl, Jožefa, omočena Kolman, vnuki in sorodniki, temveč vsa vsa, občina bode pogrešala to blago Pliekovo mater. Naj ji večna lač svet!

— Učiteljski šhod dne 2. svečana 1907. Iz Grada se nam dobi obvestilo, da bodo na našem shodu izklijene vse narodostne zadeve, temveč se bo tam razpravljalo same naše gostne stanje. — Tovariši in tovaršice! Udeležimo se ga torej prav mnogobrojno in podprimo ga s gostnimi prispevki, da mu osiguramo uspeh. Pokazimo, da hočemo tudi mi delati, ne pa samo uživati, kar nam priboriše drugi!

— Popravek. Pile so nam: V poročilu podpornega društva za slovenske visokolce na Dunaju, ki ga je objavila „Domovina“ v Slov. s popravitvi je, da je to društvo v 18 letih svojega obstanka razdelilo 58.265 K (in ne 65985 K).

— Sarovost in podvratnost nemškega dijaltva. Iz Grada se nam poroča: Pred kratkim je pridila pijana tolpa nemških visokolcev v kavarno „Union“ v Grada. Da so ti veliki kulturonoši in misljonarji „Südmarke“ v svoji nadčloveški nadostni na vse zgodaj zjutraj v kavarni talili, rjevili in razbijali — to se človeka, ki pozna nemško mladino še ne sli nič nenavadnega, to človek članom nemških burlesko-akademskih društev v Gradcu rad odpusti, saj to je vendar začetek in konec vsake „dela“ in velikomnemškega stremjenja te kategorije nemškega dijaltva! A to pot je le njih jenujstvo še malo dalje. Ko jih je začel glavni natak miriti in opozarjati na svoje mirni — so ga ti zastopniki nadvrednostne nemške rase zgrabili, bili in batili tako dolgo ob steno in tla, da je občleda nezvesten, na pol mrtve — nedolžna žrtve nemške sarovosti. — Nemško časopisje previde močli o tem „velikem“ dogodku, nad katerim se zgrata vsa javnost. Noveščnik, ki je obeh otrok, še do danes ni prišel k zavesti, in je absolutno izključeno, da bi sploh še okrevaj. Omenjamo ta „dogodek“ izmed nešteti drugih, kar je preznačilen za one ljudi, ki hodijo na Slovensce in našo mladino „reševati in osrečevati“ s nemško „kulturno“ in nemško šolo!

— Vodstva „Društva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ v album. Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu je naročilo 1000 narodnih kolekov. „Društva sv. Cirila in Metoda“ pošlje naročeno v večjem ovitku. Na prvem mestu (zgornj) tega ovitka je zapisano: „Društva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Čisto pravilno, v slovenskem jeziku. Nadalje pa čitam: Akademischer Verein „Tabor“, Graz, Brundhofgasse 12/1, Reconn. II. — Kaj naj človek reče k temu? Ali je komentar potreben? Potreben je! Pa naj nam ga poskrbi vodstvo vsslovenske „Društva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“!!

— Deželne nagrade za pobljanje strupenih kač. Stajerski deželni zbor je določil leta 1902 nagrade za pobljanje strupenih kač. Ta sklep je imel „dilek uspeha; od vseh strani delala, osebno in Spod. je in Zgoraj. Stajerske so pošiljati deloma same glave, deloma pa tudi cela kačja trupla sveža in v spirita. Števila naj govori: leta 1902. se je ubilo 1876 gadov in 4368 modrasov; leta 1904 (za 1903. leto se niso nagrade zapisele) 2321 gadov in 3013 modrasov; leta 1905 2603 gadov in 2815 modrasov; leta 1906 3625 gadov in 2471 modrasov, skupaj torej 10425 gadov in 12.667 modrasov, celotno 23.092 strupenih kač! Jadi

priljubljen pesnik in zgovoren, modrast in špeditorski Stajnar. Vpoljeval je na mrtvo kafe, cele ali pa same glave g. Marktanca - Turnercotchorja, predstojnika zoologičnega oddelka v Joazeju v Gruden. Takrat poljeval tudi onim, ki poljeval voči kač, staklečice a spirito, da se zaberejo v njej glave ubitih kač in se mu dopoljuje.

— Klub slovenskih medicincev na Dunaju so blagovolili darovati: dr. Hugo Flak, zdravnik v Ajdovščini, več knjig; dr. J. Brecl, zobozdravnik v Ljubljani, več knjig; dr. K. Stajnar, primarij v Ljubljani, 30 K; dr. Josip Starč, višji stabski zdravnik v Pragi, 10 K; dr. Janke Serbec, zdravnik v Celju, 5 K in dr. J. Derganc, zdravnik v Ljubljani, več knjig. — Vsem imenovanim gospodom darovalcem se odbor najtopleje zahvaljuje.

Da bo klub dosegal svoj namen, bo gugal strokovno izobraženo ter pomagal svojim članom prekoristiti veliko težkote in oviro na poti do njihovega cilja, se obenem obrača klub na človekoljubna srca ostalih slovenskih zdravnikov in klubovih prijateljev, da bi mu prispevali na katerikoli način na pomoč, posebno zdaj v začetku, ko je kot vrsko novorojeno dete še izpostavljen mnogim zaprekam.

Odbor Kluba slov. medicincev.
Ljutomor. Pred malo leti smo štitali in se sgrajali nad surovim postopanjem lovskih pasnikov Dornovskega v dolini Pongraca v potjekem okraju s polajim kmetstvom prebivalstvom. Nam je bil tistokrat zdelo, da in pri nas kaj takega ne bi bilo mogoče; no pa smotili smo se. Kako lovski pasniki ljutomorskega notarja Thurna, ki ima lov v občini Oren v zakup, s takojšnjim ljutomor tolovajsko postopajo, to premoža že vse meje. V zadnji jeseni vračal se je poestati Peter Nemec iz svoje njive s jakelčkom na rami, v katerem je nosel nekaj deteljinih plev, ki so mu ravno kar od postote ostale, na Oren, kjer je doma. Le kakih 300 korakov od vasi, na mešni poti, ki pelje v Ljutomor, ga sreča lovski pasnik notarja Thurna, Nagl, se pred njim razkorči in osorno zahteva, naj zame Peter M. takoj raz rami in pokaže, če ima notri kako vkradeni divjačina! Peter M. poštenjak, ki ni bil nikdar kaznovan, najmanj pa radi lovke tativine, se začudi nad to zahtevu, reče, da ima čisto vest in da nikakor ne pripoena Nagl pravico, nastavlja in na javni poti poltuhni ljudi in preskakovati njih lastnino ter zahteva, da ga pasnik pusti nemoteno naprej in domov iti. Nato srame Nagl poško na tak način, da ni bilo črnomi, kaj da namerava v slučaju, da se mu Nemec ne pokori. Ta v opravičenem strahu, da ga pasnik v nagli jezi ne ustrel, prime za pasnikovo puško in jo drži od sebe, na kar je zašel Nagl s klofutanjem, in to tem lažje, ker Nemec, ki ni ni spal puško spustiti, ni imel prostih rok. Tako je Nagl Nemca klofotal in brezi s okovanimi črevlji v trebuh, tja do kakih 300 korakov oddaljene prve hile na Oreni. Ta se le je vprito drže ljudi izpustil Nemec pasnikovo puško. No dvomimo, da če bi bil Nemec izpustil poprej pasnikovo puško, bi ga ta morda na mesta ustrelil.

Nemec je mož herkulične postave, tako da bi Nagl, ki je majhen in silkar, lahko v eni sami minuti potri na drobno, pa menda strah pred ljutomorskimi sodniki, katerih slaga je obenem Nagl, in iz prirojenega nam ponosnosti, se je dal raje klofotali, le kondno, ko sta se razhajala in ga je Nagl še vedno v trebuh brcal, jih je tudi on Nagl par pritvil.

Vse to je imelo sveda svoje posledice. Ker so ljutomorski sodniki notar Thurnovi drugovi, torej intere-

sovali, zato se jo za preiskavo delegirala gornjogradsko sodnija, in zaključek cele te sere je ta, da je dne 18. t. m. pri glavni obravnavi v Mariboru vboji Nemec, menda zato, da se je kot napaden branil, dobil mesec dni zapore in mu je naraslo pravih stroškov okoli 400 K. Nagl pa je dobil le tri tedne ječe.

Tako je sedaj pri nas! Na javnih costah napadajo nas še stuge teh obolih ljutomerskih tiranov, grozeč nam z orožjem v rokah, in kar od daleč bomo morali pred njimi svoje šepa na opak obračati, če ne slepa, potem pa dobimo par klofet in nazadnje nas vtnakejo še v lakno.

Neumestna bojazljivost se je v tem slučaju Nemca slabo izplačala, sprav odurno kileoplastvo, pred ravno tem, ki nas še po svojih lakajih na javnih potih poljati dajejo, pa je pokazal ob opisanem slučaju predstojaja: to obdine Jozef Rajh, ki ne da bi se zavzel za uboga občana P. Nemca, ampak obratno, je še pri zadnji volitvi volil ravno tega v. notarja Thurna, čegar pasnik pretepa po polju naše se za bormil, črnil krhom pehačke knete-občane, za načelnikovega nametnika slov. orb. odbora.

Občini črenski pa čestitamo na takem občinskem predstojniku.

Primeraka.

— Ustanovni odbor »Združne Zveze v Trstu« se je izvršil dne 30. t. m. v zjutraj v telovadnici »Tranška Sokol« ob primerano obliki udeležbi. Zastopanih je bilo namreč po odposlancih okoli 20 nadrag, a k pristopu so se priglasiše skoraj vse druge mesta in okolice. V odbor nove »Zveze« so izvoljeni: dr. Otokar Rybář, predsednikom; prof. Mate Mandić, podpredsednikom; gg. prof. dr. Mrhar, Josip Ulčakar, Ajdšek, Mikota, Ir. Godina odbornikom; gg. Micheloni in Ford. Feringa nadzornikom.

Gospodarstvo.

Kdo je po pokojniškem zakonu za privatne uradnike potrjen zavarovanju?

Glede pojma »privatni uradnik« so mnenja zelo različna; tudi zakon, katerega je pravkar cesar sankcioniral, nikakor ne naštevava vseh vrst privatnih uradnikov v najrazličnejših strokah, temveč prepušča v mnogih slučajih rešitev vprašanja, je li ta ali oni pristaviati privatnim uradnikom, ki so potrjeni zavarovanju, politični oblasti prve instance. Tem oblastem pa bodo dajali pojasnilo podatki, katere je nabralo ministerstvo notranjih stvari l. 1896. in jih objavilo l. 1898. Tisti podatki so razstajali na vse one polke, katere je namenila vlada podvržiti zavarovanju, dasi niso popolni, ako je stilizacija prve točke sprejetega zakona, njihov nastanek pomenek. — Tako na primer ni prav razvidno, jeli je pristaviti trgovske nastavlence, ki so direktno zaposleni pri prodaji blaga, spodaj navedenim kategorijam 7, 8 in 9 ali ne? Vendar pa bodo odločilni faktorji pri oblasteh razlagali te točke v najugodnejšem smislu za navedene trgovske službenice in bodo tudi ti pristati privatnim uradnikom glede zavarovalnine in pokojnine, kar bode ustrezalo želji pretežne večine trgovskih službenic.

Skupine privatnih uradnikov, katero so podvržene na vsak način zavarovanju, so sledeče:

1. Višji tehnični uradniki, kakor tehnični ravnatelji, obrtni vodje in pristavi, inženirji, kemiki, stavbeni tehniki in risarji s višjo izobrazbo itd.

2. Nižji tehnični uradniki, kakor delovodje, strojevodje mojstri v predstavnih, nadzorniki, mehaniki, faktorji, fotograf, gledal, mojstri in inženirji, stavbeni risarji brez višje strokovne izobrazbe in polirji.

3. Višji kmetijski uradniki s primerno strokovno izobrazbo, kakor oskrbniki, kmet. adjunkti itd.

4. Nižji kmetijski uradniki — ako se smatrajo po njihovem službenem delovanju uradnikom.

5. Višji gosdarski uradniki, kakor gosdarski oskrbniki, nadgosdarski in gosdarski.

6. Nižji gosdarski uradniki, kakor nadlogarji, logarji, gozdni čvaji.

7. Višji administrativni in komercialni uradniki, kakor adm. in komerc. ravnatelji, prokuristi, sekretarji, koncipisti, uradničnačelniki, poslovedoje etc.

8. Nižji admin. in komerc. uradniki, kakor korespondenti, komptuaristi, ekspedijenti, pisarniški in manipulacijski uradniki, skladiščniki, sollicitatorji, kontrolorji in diurnisti.

9. Knjigovodje in blagajniki.

10. Trgovski potniki in agenti, tudi oni za zavarovalnice.

11. Profesorji, učitelji in učiteljice, vzgojitelji in vzgojiteljice.

12. Koncipijenti pri odvračalnih in notarjih.

13. Pisatelji in časniki.

14. Zdravniki, šivnozdravniki in lekarnarji.

15. Artisti (igralci, glasbeniki, organisti etc.)

Druga slovanske dežele.

— **Baker na Velebitu.** Dve dalmatinski družbi ste odkrili v bližini Jablanca na Velebitu lepe množice bakrene rude. Strokovnjaki so doglali, da je v rudi 33% bakra in da se tedaj pridobivanje rude izplača.

— **Slovenski arhitekt Jager,** kateri je pred sedmimi leti sezidal palačo avstro-ograrskega poslanstva v Pekingu in se potem naselil v Severni Ameriki, je pravkar dovršil načrt regulacije za mesto Minneapolis. To poslednje delo nadarjenega arhitekta si je pridobilo občno pehvalo.

Sretovne vesti.

— **Angleško-avstrijski hotelski sindikat** bode ustanovil v Londonu. Ustanovna glavica bo znala 25 milijonov kron. Najprej postavlja na Dunaju velik mednarodni hotel, ki bode opremljen s vsemi udobnostmi in vsem razkožjem; istotako mislijo tudi na enak hotel v Budimpešti. Pozneje pridejo druga mesta in kraji na vrsto. Vsa dela za te hotele v Avstriji izvršije avstrijski, na Ogrskem ogrski obrtniki.

— **Pobegnili** je veleindustrialec Hackenberg na Turinikheim, ker prišlo na dan, da je izvršil razmenjenico goljufije v zneska 660.000 K.

— **Kuga v Didi** še ni prenehala. 16. in 17. t. m. ste umrli zopet 2 oseba na kugi. Tudi v Port Saide je umrla ena oseba na kugi.

— **Samomor častnika.** Mont Carlo se je ustrelil častnik Gliš Slepčević, ko je zaigral vse svoje premoženje. Bil je rodom Hrvat in je služboval pri 25. domobranskem polku v Zagrebu. — Na Dunaju je bilo v prvi polovici meseca januarja 68 samomorov.

— **Potres v Kingstonu.** Potres je najbrže povzročilo to, da je začel zopet v notranjosti otoka bljuvati ognjenik, o katerem je vse mislilo, da je že ugasnil. O stanju mesta poročajo razne vesti različno. Londonški listi naglašajo, da je uničen ves trgovski del mesta in dva nabrega razen dveh. Nek list poroča iz Norvega Jurka, d.

je pokopanih domaj 330 ljudi in da je ranjenih do tisoč oseb. Potres je razrnil tudi bližnjo; mnogo teh norečadel je poginilo pod razvalinami. Gotovo pa je, da vlada v mesta velika beda, ljudje so brez strehe in stradajo. Mesto še vedno gori. Več ameriških in angleških bojnih ladij hiti mesta na pomoč.

— **Procej močna potresna sunka** so občutili 10. t. m. posebi v Kristianiji na Norveškem.

Društvene vesti.

— **Slovenske delavske podporne društvo v Celju.** Dodatno se nam poroča, da se je novoizvoljeni odbor sledece sestavljal: g. Ivan Rebek predsednik, g. Anton Černe podpredsednik, g. J. Jevdrit Sagadin, tajnik, g. Visko Kakovec, blagajnik, g. Josip Jagodič, g. Josip Knecl, g. Josip Karjovšek, g. Viktor Herc in g. Ignac Lampič, odborniki. Namestniki so gg. Franc Podriž, Ivan Zagar, Martin Pavhar in Franc Pilih. — Društveno gostilno vodita karjovšek g. Rgid in gospa Marija Vihar.

— **Slovenske trgovske društvo v Celju** priredi svoj plesni venček 2. februarja, na Svednico, zategadelj, da polodi s primeranim čistim preostankom fond novi toliko potrebni. Trgovski in podporni blagajni za Spod. Stajer. Opozarjamo tedaj še enkrat na ta plesni venček, ki bode poleg tega nudil vsem obiskovalcem mnogo prijetne, domače zabave.

— **Katol. bralno društvo v Št. Jurju ob juri.** Šel ima svoj V. občni zbor v nedeljo, 37. t. m. po večernih v gostilni na Kakovčevem. Po običajnih poročilih odborikov bo sprejem novih udov, pobiranje sdnine itd. Udje in prijatelji društva se prijazno vabijo.

— **Poljska podružnica »Družba sv. Cirila in Metoda«** priredi v nedeljo, dne 37. t. m. ljudsko veselico ter prikažuje mnogobrojnega poseta. Oddaljeni gostje dolo vozove, oz. sani za povrat domov. Za to je poskrbel odbor. Vstopnina je za stojišča 30 v.

— **V Šmartnu na Paki** priredi prostovoljna požarna bramba na Svednico, dne 2. februarja t. l. v prostorih znane stare gostilne g. Jan Goritnika v Rečici ob Paki veselico. — Za točno in dobro postrebo ob strani gostilne bode preskrbljeno, — in ob strani društva vkrleno se bode tudi vse potrebno, da se zadosti predpostavljenu činu in vspravi cenjenim gostom prijetna zabava. — Svirala bode društvena godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Ustopnina prosta. K obliini udeležbi vabi siljno odbor.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah** priredi v soboto, 26. prosinca 1907 svoje predpsto veselico v prostorih rudniške restavracije. Svira šotalska narodna in trbovlska rudniška godba na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Časti prebitek namenjen je v društvene namene. Pričakujemo mnogobrojnega obiska kličemo slav. občinstva na svidenje v soboto. Na pomoč!

— **»Brestaki Sokol«** priredi v soboto, dne 2. februarja, svoj občitalni ples. Natančneje prihodnjé.

Vsehovratno železo,
jelo, pločevina in ko-
vina. — Zaloge vseh
stavbiških potrebščin
kabar travern, ce-
menta, strojne
lopovine, izvalne
ploče, cevi iz kame-
šilina, vodovodnih
cevi in vodovalnih
naprav, najboljših
osamlj in vseh vrst
predmetov.

Najboljša in najcenejša
umetna **Tomaževa**
gnojila
žlindra, kalijeva sol
in kvažit.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

namanja, da je **znižala ob estno me o od 1. po-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetr odstotke

Za občinska in k po celjska posejja v okrajih
 Gornji grad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(13) 52-8

Obrestna mera za **hnanine vloge estane** kot dosedaj **4%**.

Na primerenja darila za goštev, brne št. 30

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstvo znamka.

za domačo
 porabo in
 obrtne svrhe
 vsake vrste.

Velika
 trpežnost in
 vzorna
 konstrukcija
 sposobljajo

stroje do najvišje trdnosti ter so vsakomur v uporabo.

Skupščina posk v šivanju in vseh naših
 modernega in umetnega vezanja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
 svetovnih razstavah odlikovani s največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (11) 50-3

Važno

za žene in neveste, katerim naznanjam, da so ravno
 došle nove pošiljave volnenega blaga za neveste in
 modernih stofov in kangarna za ženske obleke kakor tudi
 najnovejše v svilenih robeih ter različnih vencev in šopkov.
 Nadalje imam vedno veliko zalogo odev lastni izdelci, platno
 za rjabe, cvili za šmince gradi za pernice in glavnice,
 preproge in garniture za postelje in mine. Točna in strogo
 solidna postrežba.

„Pri Ljubljancu“

R. Stermecki

Celje

Manufaktura in modna trgovina

Na debelo in drobno.

V hiši slovenske posojilnice.

(16) 52-7

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši

Narodni dom

Posojilnica ura-
 duje vsak dan od
 9. do 12. ure do-
 poldne razun ne-
 delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
 ki je bila leta 1881 s ne-
 omejeno zavestno ustanovljena,
 šteje sedaj nad 4000 za-
 družnikov, kateri imajo vsoga
 nad 22.000 K vplačanih
 deležev ter ima sedaj nad
 6 1/2 milijona kron hranilnih
 vlog in nad

330.000 kron
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
 vsakega, ako tudi ni član
 zadruga ter jih obrestuje po
 4 1/4%, posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
 vlagatelj. Posojila daje na
 osebni ali hipotekarni kredit
 proti 5 1/2% in 5% obre-
 stovanju. (14) 62-2